

МЕТОДИ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ ПРИ ВИКЛАДАННІ ДИСЦИПЛІНИ «ВНУТРІШНІ ХВОРОБИ» У ЛІКАРІВ-ІНТЕРНІВ

На сучасному етапі формування інформаційного суспільства виникає об'єктивна необхідність розвитку і вдосконалення механізмів трансляції знань, що забезпечують можливість безперервного навчання великої кількості людей протягом усього життя відповідно до потреб особистості. Нові інформаційні технології, які стали причиною інформаційної революції в другій половині ХХ століття, дали поштовх бурхливому розвитку методів дистанційного навчання.

Як показує світовий досвід, впровадження інноваційних методів навчання в підготовці лікарів-терапевтів на післядипломному етапі сприяє ефективному засвоєнню поставлених завдань і досягнення цілей. Безперервний процес удосконалення знань та вмінь лікаря-інтерна в сучасних умовах стрімкого прогресу медичних технологій при збільшених вимогах до фахівця робить вкрай важливими заходи щодо поліпшення післядипломної освіти. Використання методів активізації діяльності лікарів-інтернів створює новітні особисті підходи до навчання молодого лікаря.

Традиційні методи навчання лікарів-інтернів в першу чергу спрямовані на придбання і поглиблення знань шляхом передачі інформації з подальшим її втіленням в конкретних професійних діях по готовому алгоритму. Однак дана методологія навчання не сприяє розвитку самостійної пізнавальної діяльності учнів, хоча саме на цьому постулаті базується концепція дистанційного навчання як нової форми післядипломної освіти [1].

Результативність дистанційного навчання на післядипломному етапі освіти лікарів-терапевтів залежить від наступних факторів: ефективної взаємодії викладача та лікаря-інтерна; налагодженого активного зворотного зв'язку; якості попереднього проектування процесу дистанційної освіти та способів управління ним, розроблених методичних матеріалів [2]. Сучасні комп'ютерні програми дозволяють забезпечити передачу знань і доступ до різноманітної навчальної інформації, а нові технології, такі як інтерактивні електронні навчальні посібники, мультимедійний контент, мережа Інтернет, сприяють більш активному залученню учнів до процесу навчання. Інтерактивні можливості систем доставки інформації дозволяють налагодити, і навіть, стимулювати зворотний зв'язок, забезпечити діалог і постійну підтримку, які неможливі в більшості традиційних систем навчання [3].

На кафедрі внутрішньої медицини №3 та ендокринології ХНМУ запропонований, апробований і активно застосовується метод комбінаційного навчання. Він поєднує в собі компоненти як активного очного, так і дистанційного (електронного) навчання. Ця інноваційна технологія викладання з успіхом почала застосовуватися також на курсі внутрішньої медицини і позитивно оцінена лікарями-інтернами - майбутніми терапевтами. З впровадженням цього методу викладання можна відзначити більш ефективно засвоєння інтернами навчального матеріалу, вміння того, хто навчається під час семінарського заняття відстоювати власну думку, яка обов'язково з'являється в процесі глибшого вивчення поставленої проблеми та самостійного пошуку шляхів її вирішення. Вже на першому етапі інноваційної методики викладання акцент робиться на самостійну роботу інтерна. Великою підмогою при самопідготовці для лікарів-інтернів є електронні ресурси кафедри. Це, в першу чергу, навчально-освітній сайт кафедри внутрішньої медицини №3 та ендокринології (<http://vnmed3.kharkiv.ua/>). На сайті представлені матеріали для широкого кола фахівців із внутрішніх хвороб - кардіологів, ендокринологів, ревматологів, пульмонологів, гастроентерологів. Структура нашого сайту поєднує: розклад, стрічку новин, електронну бібліотеку публікацій, сервіс для проведення вебінарів, медіатеку (відеолекції, презентації), засоби мережевого тестування і контролю знань, інтерактивні навчальні системи, каталог освітніх матеріалів для конкретної цільової аудиторії, систему доступу до зовнішніх медичних веб-ресурсів (посилання), медичні он-лайн кулькулятори, систему дистанційного навчання (Moodle). Електронна подача лекційного матеріалу в системі дистанційного навчання Moodle з успіхом застосовується на кафедрі. Працюючи в режимі он-лайн, лікар-інтерн має можливість вивчати цікавить його лекційний матеріал, який представлений на сайті університету. У правильності засвоєних знань він переконується за допомогою «Комп'ютерного контролю» тут же на сайті, відповівши на запропоновані тестові питання. Електронна система навчання Moodle зарекомендувала себе як ефективний і перспективний метод дистанційного навчання лікарів-інтернів – терапевтів.

Впровадження програм дистанційного навчання є трудомістким процесом, так як навчальні програми повинні бути розроблені на належному рівні, щоб гарантувати високу якість навчання. Однією з важливих проблем використання дистанційного навчання є забезпечення контролю клінічного досвіду. Навчання лікарів терапевтичного профілю вимагає щоденного практичного вдосконалення і засвоєння мануальних навичок у ліжка хворого, лікувально-маніпуляційних кабінетах, клінічних розборах, в

безпосередньому контакті з пацієнтом. Це вимагає традиційного очного контакту з викладачем, однак, сучасні дистанційні освітні технології ефективно створюють взаємозв'язок викладач-інтерн, впливають на вивчення і засвоєння теоретичного матеріалу, незалежно від місця знаходження осіб. Використання дистанційного навчання дозволяє збільшити можливості і мотивацію до післядипломної освіти. Дистанційно-освітні технології повинні широко впроваджуватися в навчальний процес терапевтичних кафедр післядипломної освіти на рівні додаткового професійного навчання.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Єщенко А.В. Використання дистанційного навчання в системі післядипломної освіти: сучасне і майбутнє / А.В. Єщенко // Проблеми безперервної медичної освіти та науки. – 2013. - № 2 (10). – С. 5-10.
2. Проблеми та перспективи вищої медичної освіти у реалізації Національної стратегії реформування системи охорони здоров'я в Україні/ В.М. Мороз, Ю.Л. Гумінський, Л.В. Фоміна (та ін.) «Проблеми та перспективи вищої медичної школи у розробці та реалізації Національної стратегії побудови нової системи охорони здоров'я в Україні на період 2015-2025 р.р.»: тези доп. наук.-метод. конф. – Вінниця, 2015.-С. 2-6.
3. Кухаренко В.М. Розвиток дистанційного навчання на сучасному етапі. - Науковий вісник Національної академії статистики, обліку та аудиту. Зб. наук. праць – №2. – 2012. – с. 117 –121.